

NOVINER

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na 1/4 leta 5 Din., na posamezni naslov 6-25 Din. V inozemstvo mesečno 6 Din. Od 1. julija doma 6 Din. več, v inozemstvo 12 Din. več. Doma se lahko v blagi plača.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo i uprava M. SOBOTA, Križova ul. 4.

Cena oglasov: Cela stran 800 Din., mali oglas do 35 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din. Med tekstem so oglasili 15% dražji. — Popust od 5—50%. — Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Bela Ljubljana.

Kak je vsakšemi draga njegova domača hiža i domača vés — tak je draga vsemi našemi narodi *Ljubljana*. Mnogi iz Slovenske krajine so jo že obiskali ob priliki kktoliškoga shoda, romanja na Brezje itd. Vsi so čutili, da je Ljubljana največje slovensko mesto pa za Slovence nekaj posebnoga. Zaistino je Ljubljana vsemi narodi vučitelica, voditelica, zato jo vsi ljubimo. Malo si jo poglednimo od zvuha pa od znotra, da se nam bole posveti, ka nam ona pomeni!

Što se iz našega kraja pripela v Ljubljano, njemi pritegne k sebi pogled *grad*, ki 60 metrov visiko nad mestom čuva i dává Ljubljani njeno posebno značilno podobo. Okoli precí velkoga brega, na šterom je zidani grad, se stiskajo starinske hiže, vulice se širijo dale na vse strani, ali kakšé velka je že Ljubljana, grad ostane le njeno naravno središče. To nam tudi kaže njena zgodovina. Na strmom bregi si je plemenitaš zozidao grad, v šterom je bio varen pred vsakov nevarnostjov. Ar je v tistih nemirnih časaj — pred kakšimi 700 leti, gde se je denéšnja Ljubljana začnola — vsaki rad bio blúzi kakše trdnjave, so se trgovci pa obrtniki začnoli naseljavati pod Gradom. S časom so dobili posebne pravice od vladara i tak je njihov kraj postano „mesto.“ Na mestu denéšnje Ljubljané je za časa rimskoga gospodstva na našoj zemli (okoli Kristušovoga rojstva) staló mesto *Emóna*, šteroga sledi, posebno deo močnoga zida, ki jo je obkrožao, se ešče dnesdén vidijo. Emona je bila v glavnom vojaško mesto, gde je rimlanska vojska čuvala mejo države. Gda je Emona propadnola, so slovanski naselniki osnóvali novi kraj, ki je dugo ostao samo vesnica ribičov. Z gradom je kraj dobivao dale bole velki pomen, sčasom je Ljubljana postanola glavno mesto dežele Kranjske. Njena zgodovina je jako bogata, ali tú je nemremo popisati. Njeno starinsko lice nam ešče dnes verno kažejo stari okraji i vulice, med šterimi so ništerne takše kak so bilé pred 500 leti z lepimi zidinami. Tudi ljubljanske cerkvi — 9 jih je — so starinske lepote. Pred kakšimi 80 leti, gda so Slovenci začnoli skrbeti za svojo narodnost, to je za slovenske šolé, novine, knige, za zjedinjenje vseh krajin: Kranjske, Štajerske, naše Slovenske krajine, Goriške, Istre, Koroške — v edno politično telo *Slovenije*, v tistom časi je začno rasti pomen Ljubljane za vse Slovence. V njej so živeli domači politiki, tú so izhajale slovenske novine, túdnet se je začnola ravnati duševno življenje vseh Slovincov. V Ljubljani je najmre živelo največ šolaníh lúdi, ki so najprle začutili, ka tudi Slovenec má pravico do svojega jezika i lastivnoga duševnoga žitka. Zlastiistem, da smo Slovenci

v zadnjih 60-ih letaj stvorili močno lepo književnost, znanost pa umetnost, smo dosegnoli svoje duševno pa tudi politično oslobojenje. Pá je bila naša Ljubljana tista, v šteroj smo dobili Slovenci svojo lastivno vlado. Dobili smo tudi najvišise znamenje vsakšega naroda: svoje *slovensko vseučilišče* v Ljubljani. Z njim so dobili naši vučenjaki na domačoj zemli priliko slúžiti znanosti pa gojiti mladino za službo narodi. Naše vseučilišče nam je trdnjava, štero moramo vsigdar ljubiti i braniti! V Ljubljani slúži znanosti tudi *Narodni muzej*, gde se čuvajo vse starine naše Slovenije. V Narodnoj *galeriji* pa vidimo lejko slike naših starih i mladih umetnikov. Tú je poleg več drugih tudi velka državna *knjižnica*, ki slúži našim vučenjakom i čuva dosta starinskih knjig. V Ljubljani izhaja dosta listov, ki slúžijo znanosti pa umetnosti. Poleg vseučilišča je v njoj več različnih srednjih šol. Tak vidimo, da je bela Ljubljana zaistino naše duševno središče: vsakši, ki žele dosegnoti višise znanje, mora priti k njenim štúdencom. V njo prihajajo lúdje iz vseh krajin Slovenije, v njoj se naselijo — tak da Ljubljana zaistino drúži vse Slovence!

Zakaj *bela* Ljubljana? To ime je dobila záto, ar jo ves narod lúbi kak svojo belo domačo hižico . . . Ljubljana je ne prevelko mesto — má okoli 60.000 prebiválcov — záto je tak domača, prijazna. Že smo spomenoli na stare vulice i cerkvi. Po sredi mesta pa teče Ljubljanica; na njenom levom bregi je novešje mesto, ki se širi vsako leto dale. V tom deli so v zadnjem časi zrasle mnoge palače, med njimi je nekaj posebnoga nova zidina Vzajemne zavarovalnice poleg železniške postaje, zidana po zamisli prof. Plečnika. Té umetnik v zadnjih letaj tak prenávla Ljubljano, da postája ona zaistino bela, ljublena slovenska Ljubljana . . . Celi trgi, cele vulice so že vrejene, olepšane po njegovom načrti. Tú stoji spomenik, steber, šteroga je on zamislo, novi mostóvje prek Ljubljanice so delo njegovoga dúhá. Té umetnik čuva vse starinsko pa čúdivito zná zbúdití vulico ali kot mesta v novo življenje. Poglavitni znak denéšnje Ljubljane je pač njeno presnávlanje po deli prof. Plečnika, zato smo se pri tom malo stavili. Pa to se ne dá popisati, viditi trbe . . .

Vsaki narod z vsov močjov skrbi za lepšanje svojega glavnoga mesta. Z lúbezniijov guči i misli od njega — záto je takše mesto očivesno znamenje narodove duševne moči, kaže vse narodne lastivnosti. Takše mesto je kak srcé, ki prenávla narodovo krv, štera se steka v glavno mesto iz vseh krajin, pa jo pošila novo i zdravješjo nazaj vsemi narodovimi teli. Naj ide tudi naša krv iz Slovenske krajine v belo slovensko Ljubljano, naj se tam naše čútenje, mišljenje i znanje spopuni s tistim, šteroga prineséjo tá zastopniki drugih kra-

jin — mi pa njim dajmo svoje! Tak se bomo vsi spoznávali i ljubili, vsi bomo zaistino s čútenjom i z volov *edno*.

Živina bi tudi pri nas lahko bolšo ceno mela.

Gda je Agrarna zadruga odprla v Soboti svojo mesnico i začnola odavati meso skoro za polovico tiste cene, kak so do tistoga časa v Soboti mesarje tržili, je vnoгим to ne bilo po volí. Po volí je namreč tistim nej bilo, šteri so kúpúvali živino po 2 do 3 Din kilo, meso pa tržili za 10 pa 12 Din. Zadruga je te kúpúvala živino po 3 i 3-50 Din, pa je zato meso lahko tržila po 6 Din. Tak je zadruga kmeti drakše plačala živino kak mesar, meso je pa za polovico falej tržila.

Tistoga časa so lúdjé, šterim je to delo zadruge nej bilo po volí, kričali nad zadrugov, da zadruga živini cene doj bije i siromaškomi kmeti velko škodo dela. Vnogi je to vervao. Gda so pa razni mesarje i drugi kšeftarje pripovedavali lúdem, da morajo od zdaj naprej živino falej kúpúvati, zato, ka je zadruga ceno mesej preveč pobila, te so že lúdje nej šteli ravno preveč vervati. Lúdstvo že telko zna pa razmi, da kmečke zadruge cene kmečkim pridelkom nikdar ne znižajo, nego povišajo. Te so že lúdje v pamet vzeli, da je zadruga živino drakše kúpúvala kak drugi mesarje, meso pa falej tržila.

Zadruga pa za zdaj ešče premalo živine spokúpi. Samo telko, kelko svojim članom mesa zoda. Če bi zadruga živino izvažala, te bi že ležej delala cene živini:

Pri nas bi lahko živino pri kili do 2 Din drakše kúpúvali.

Kakši pet vör od Celja v ednoj slovenskoj občini, štera je daleč od železnice pa tudi od austrijske i taljanske meje, so v tom časi na senji kúpúvali mlade júnce po 3 Din kilo. V Maribori so kúpúvali dobre júnce cilo po 3-50 do 4 Din za mesnice v Maribori.

Pri nas se pa živina izvažá većinoma v Avstrijo. Blúzi meje smo, stroški prevoza do meje nemrejo biti velki, tudi carina je ne ravno tak visika, cene v Avstriji so precí visike, pa pri nas li kúpújejo bike po 1 Din za kilo. Istina je, da je bikovsko meso nikelko falejšje kak meso júnčov, nego cena je itak prenizka. Tisti, šteri kúpújejo od našega siromaškoga kmeta, bi morali takše račune delati, da bi sebi za dobiček malo menje zračunali, kmeti pa nikelko več plačali. Poprek bi se pri nas sčista lahko kúpúvala živina po 3 do 4 Din kilo pa bi kúpúci ešče itak meli svoj pošteni dobiček.

Nedavno se je otvorila v Maribori edna mesnica, gde se trži meso od naše živine. Gda se je ta mesnica otvorila, so v njoj tržili teletino po 5 Din kilo. Maribor-

ski mesarje so se te čemerili pa spitali nas, počem so pri nas teoci. V Maribori so v tistom časi kúpivali teoce po 5 Din te njim je pa nej šlo v glavo, kak se more v Maribori naša teletina tržiti po 5 Din. Te smo njim pa razložili, da je to tak, da pri nas teoce mesar tak kúpi, kak šče, poprek za 2 Din. Konkurence nega nikše, te si pa nemremo pomagati. Zadruga ešče tudi nemamo, te nam pa cene delajo trgovci, tak, kak njim boljše vó pride

Denuncijanti

Naše uredništvo je dobilo zanimivo pitanje, naj razložimo, ka so to denuncijanti. Med ljudstvom se prej guči, da je dnesden vnogo denuncijantov i da se trbej paziti pred njimi i da je cilo poslanec Pavlič v belgrajskom parlamenti povedao, da mamó mi Slovenci vnogo denuncijantov.

Ka so teda denuncijanti, pa zakaj bi se trbelo paziti pred njimi? Denuncijanti, to so ljudje. Denuncijanti to so takši ljudje, šteri svojega bližnjega pred oblastjov po krivici ali pa po pravici zatožijo z namenom, da bi s tem svojemi bližnjemi škodili, sebi pa hasnili.

Denuncijanti so bili od nigda sveta pri vsej narodaj i se bodo vsigdar najšli, dukeč bodo hūdobni ljudje na sveti. Denuncijanti so zvečinoma skoro sami hūdobni i sebični ljudje. Če vam što od koga pove, da je denuncijant, ogiblite se ga, tudi če ne vete za gotovo, da je denuncijant.

Narod, moralno na niskoj stopnji ali nepošteni narod, ma navadno vsigdar več denuncijantov, med sehom, kak pošteni narod. Po številki denuncijantov lahko sodimo moralno visino kakšega naroda.

Od Italije čtmo, da tam dnesden skoro nišče ne vūpa javno vūst odpreti. Tam nišče nesmi grajati vlade pa tudi nikšega vladinoga djanja nej. Siromaštvo i nevole so velke pa se nišče nesmi niti nad tem tožiti. Vlada pobira od siromaškoga ljudstva ogromne dače, nazaj med ljudstvo pa skoro nikši penez ne pride. Pa Bog vari, da bi se ljudje nad tem gde kaj potožili. Vlada ma med ljudstvom vse puno svojih zavūpnih ljudi, šterim je preskrbela razne, bogato plačane službe. Tej vladini zavūpniki hodijo okoli, pa vūja nategūjejo, gde

bi kaj čūli od koga, da bi ga lahko zatožili. Če nikaj ne zvedijo, te si pa sami na koga kaj zmislijo. Navadno tej zavūpniki ali denuncijanti gledajo na to, da bi škodili tistim ljudem šteri po istini vópovejo da je to ali to delo nej pošteno, ali državi pa ljudstvi škodljivo. Dostakrat pa denuncijant koga po krivici zatoži samo za toga volo, ka je te drugi drugoga mišljenja i prepričanja kak on.

To je delo denuncijantov. Gda tej denuncijanti koga iz službe spravijo, te radi dostakrat jako sveti pa nedužen obraz napravijo i se podržijo, kak da bi se to brez njūvoga znanja ali pa cilo proti njūvoj voli zgodilo. Sladko hodijo okoli ljudi pa cecajo iz njij če bi gde kaj mogli za sebe dobiti i odnesti višišim na nos.

Denuncijanti so izmeček vsakšega naroda. Pošteni človek raj plūne pred njim, kak pa da bi se že ž njegovov bližinov samov zamazao.

— Zasedanje srez. kmet. odbora v Dolnji Lendavi. Dne 17. sept. 1932 se je vršilo zasedanje srez. kmet. odbora pod predsedstvom inž. Mikuža. Na zasedanju se je odobril proračun za l. 1932 v višini 36.000 Din. in računski zaključek za leto 1931. Sprejete so bile važne resolucije na merodajna mesta, kakor da se odpišejo davki posestnikom radi nastale škode po suši, da dovoli prometno ministerstvo brezplačen železniški prevoz za 150—200 vagonov sena na žel. postaje Dol. Lendava in Beltinci in da se za naprej dovoljuje tudi večji kontingent za izvoz živine iz sreza Dolnja Lendava. Izvolil se je poseben prehanjevalni odbor, kateri ima nalogo izvesti pomožno akcijo za takojšen nakup krme. Srezki kmet. odbor je dal v to svrhu do nadaljnega 30.000 Din na razpolago.

Tak se ne razmi županska dužnost

Na naš zadnji članek od cest po naši vesnicaj se je več ljudi iz različnih vesnic zglasilo v našem uredništvu i so nam vnogokaj povedali. Pravili so nam, da bi ljudstvo drage vole zavozilo grabe po cestaj, samo če bi što bio, da bi delao na to. Ljudje nam pravijo, da se večinoma občinski odbori premalo brigajo za lepoto vesnic. Na pritisk ljudi sklenejo tū pa tam kaj, naprej se pa več nišče ne briga, či se tej sklepi tudi v istini izvršijo. Eden župan

je ešče cilo pravo, da njega nikaj ne briga ne ves pa ne ljudstvo zato, ka je on ne od vesi, pa od ljudstva postavljeni, nego od bana. Zato bo on prej samo bani odgovor davao pa nej ljudstvi.

Takši županje, šteri tak gučijo, tudi, či so nej zvoljeni od ljudstva, nego imenūvani od bana, niti malo ne razmijo županske dužnosti i odgovornosti. Takšega župana, šteri tak guči, trbe včasi naznaniti srezkomi načelstvi i to že preskrbi, da ban na njegovo mesto načišega župana imenūje. Tudi dnes, gda mi ne volimo svojih županov, nego je imenūje ban, je vsakši župan za svoje delo odgovoren tudi svojemi ljudstvi i svojoj vesnici.

Proč vrženi penezi

Po naši vesnicaj vozijo razni prekūpčevalci iz Čakovca vrtno zelenjavo. Privoščimo vsakšemi, da si v dnešnji časaj slūži, kak si što zna pa more. Tak tudi čakovčarom privoščimo, da med našimi ljudmi kem več svojega pova za dobre peneze stržijo. Čūdno se nam pa le vidi, gda tak gledamo v ednoj našoj vesnici, kak te čakovčar stoji tam s punimi koli, naše vertinje pa kúpūjejo, pune krbūle paradajsa, rdečega zelja, paprike, ugorke, grajšček i drugo. Vertinje, najbolših let, z močnimi hčerami i snejami, pa toga vsega nemrejo ali pa nevejo i neščejo doma pripovati, nego za drage peneze kúpūjejo. Dostakrat smo že pisali v naši Novinaj, da bi za polovico več različnoga živeža lahko mele naše družine, če bi konči nikelko več skrbi položili v naše ogracheke. Kelkokrat naše vertinje celo milo leto nevejo druge hrane na sto dati, kak kaj z mele, pa ešče te kakši krumpiš gda, graj pa zelje, pa smo skoron pri konci naših kmečkih jestvin. Eden dobro obdelani ograchek bi nas pa preskrbo z živežom bole, kak nikelko plūgov njiv. Samo volo trbej meti k tomi, pa tudi znati, kak se vrt obdela. Zato pošilajmo svojo deco na razne poučne tečaje pa tudi knjig se ne bojmo, štere gučijo od kmetijstva i vrtnarstva, pa nam bo gotovo boljše. Tiste vertinje pa, štere znajo rabiti paradajsa, rdeče zelje itd., bi morale tudi znati to pridelati, ne pa da v tej teški časaj za drage peneze to kúpūjejo.

Horvat Franjo :

Od pastira.

(Pravljica.)

Pastir je gledao hišico. Do nje je ne mogó. Voda je bila pregloboka. Seo je na brešček poleg jezera, vzeo žveglo iz torbe i zaigrao :

„Čūješ, čūješ ptičica? . . .

kde je tvoja barčica?

Če si sé me vodila,
barčico bi spravila!“

Komaj je to zigrao, je zagledno pred seov staro ženo. Imela je dugo pozlačeno palico. Vodila je s seov edenindvajseti mačkóv i so vsi čūdno mijavkali: vsakši svojo vižo. Bila je comprnica. Njeni mršavi vlasovje so njoj ležali na čeli, po lici, po ramaj. Imela je dugi, pūklasti nos, strašno velike i globoko spadnjene oči, na prstaj pa po meter duge nohte.

Pastira šče nikdar ne grátalo strah. Zdaj ga je obišeó po celom teli škrab, kak je vido to strašno, skoro človeškomu bitji ne spodobno stvorjenje. Prišla njemi je korajža nazaj i je pitao starko :

„Što ste? Zakaj me mešate v mojem igranji na žveglo?“

„Jaz sem kralica toga loga. Kak vūpaš priti tak daleč v moje kraljestvo? Moj rob si,“ — je pravila comprnica. „Hodi za menov! Če boš dobro paseo mojo čredo, štero imam domá, si reiš živiljenje. Ovak si sin smrti.“

Ka si je znao pastir! Bogao je i šo za njov. Mački so se spravili okoli njega kak pandurje i cvilili dale svoje viže, da si je pastir sprsti mašio vūha, da ne bi oglūšo.

Comprnica ga je gnala v štalo. V njoj je bilo devedesetdevet zavcov. Pravila njemi je:

„Te zavce boš paseo. Kda de polnoči, je spūstim vó, prle pa kak súnce vzide, morajo biti vsi doma. Če samo eden sfali, si sin smrti, pastir!“

Zaprla je potomtoga dveri na štali. Pastira je pūstila pri zavcaj. Skoz nad ókonček njemi je dala šalico mleka i falaček krūha.

Pastir je pojo mleko i krūh, ar je bio lačen. Nato si je seo na kopanjo i žalostno premišlavo. Začnólo se njemi je dremati, a té je prišla comprnica, njemi dala tórbo z jestvinov, spūstila zavce vó i ga zgonila za njimi.

Komaj so zavci stopili z dvora, so

razčrknoli na vse kraje. V ednom megnenji ne bilo več niti ednoga. Pastir je šó žalosten k jezeri, seo na brešček i gledao vodo. Mesec je sveto nad jezerom i v njegovom posveti je bilo kak glegalo iz samih zvezd.

Pastir je vzeo žveglo v roke i žalostno zaigrao :

„Ptiica, ptiica, ptičica,

tū je tvoja hišica,

odpri hišna vratica,

splavaj tvoja barčica!“

Eden čas je samo listje šūmelo, naskori se je voda malo bole razburkala i naednok je stala pred njim zlatolasna kraljična.

Pravila je njemi :

„Jaz sem tista zlata ptičica, ki sem te po logi vodila, ti pesmi lepe spevala, ti pot do jezera kazala. Comprnica me je našla v logi pred ednim letom, tremi meseci i tremi dnevi, kda sem lovila metéke i sem zablodila i me spremenila v ptičico, ar nesam njoj zlate niti prela. Moji stariši živijo na drugom kraji toga loga v lepom gradi. Poleg šūmi potok i v njem so zlate ribice. Vsakši den letim domov, sedem na vejo stare lipe na dvori i njim spevlem.

(Dale.)

P R A V I L A

Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga z neomejeno zavezo v Črensovcih.

I. Ime, sedež, trajanje, obseg in namen zadruga.

1. §. Spremeni se naslov zadruga za vse §§ ter se glasi: Na temelju združnega zakona se ustanavlja zadruga pod imenom: „Agrarna in gospodarsko-podporna zadruga za dravsko in savsko banovino v Črensovcih reg. zadruga z neomejeno zavezo.“

2. §. Ostene nespremenjen: Obseg zadruga se razteza na dravsko in savsko banovino.

3. §. Se spremeni in se glasi: Namen zadruga je s skupnim, iz medsebojne ljubezni izvirajočim delom svojih članov pospešiti, da se agrarna reforma, upoštevajoč vse zakone pravičnosti, za interesente čim pravičneje izvede, zlasti, da se njim pomaga pri odplačilu agrarne zemlje. Namen zadruga je tudi skrbeti za pospeševanje gospodarstva in gospodinjstva svojih članov ter njim nuditi v potrebi moralno in gmotno pomoč.

Na podlagi tega svojega namena bo agrarna zadruga: 1. zastopala, ščitila in pospeševala skupne interese svojih članov, predvsem se pobrigala, da agrarni interesi pod najugodnejšimi pogoji odplačajo agrarno zemljo. 2. V svojem glasilu bo dajala odgovore na njihova vprašanja ter pravne in druge nasvete v skladu z nameni zadruga in prirejala shode in tečaje, na katerih bi se razmotrivala vprašanja, ki so z njo v zvezi. 3. Sprejemala od članov denar za odkup veleposedniške zemlje, posojilne vloge in vloge za združno samopomoč. 4. Jemala zemljo v zakup, ter jo skupno obdelovala ali jo dajala v podzakup svojim članom, odnosno jo kupovala in prodajala. 5. Dajala članom posojila. 6. Oskrbovala, kupovala in prodajala svojim članom gospodarske, gospodinjске in obrtne potrebščine vsake vrste, ter otvarjala zanje brezalkoholne gostilne ter dobrodne kuhinje, mesnice in trgovine. 7. Posredovala pri prodaji kmetijskih pridelkov, obrtnih izdelkov, zlasti pa izdelkov domače obrti. 8. Sprejemala delo za svoje člane ter posredovala za delavce in izseljenike v njihovih telesnih in dušnih potrebah, zlasti vršila agende izseljeništv. 9. Pazila, naj delavci in izseljeniki ostanejo moralni in zvesti državljanji. 10. Snovala naprave in naredbe za povzdigo kmetijstva, obrtništva, zlasti domače obrti ter izposojevala orodje in stroje svojim članom. 11. V slučaju nezgode, nesreče in skrajnega siromaštva nudila svojim članom podporo na podlagi vzajemne samopomoči. 12. Svoje člane odvrčevala od pijančevanja in nepotrebnega tožarenja ter njim nudila vsestransko moralno pomoč. 13. Dajala v svojem oglasniku brezplačno objavljati vse potrebe članov, če imajo kaj za prodat, ali hočejo kaj kupiti, če potrebujejo kakega sveta ali kakšne koli pomoči i. t. d. Sam oglasnik pa člani morajo naročiti in plačati po določilih načelstva. Radi lažjega poslovanja ima zadruga pravo, da snuje po potrebi poslovalnice. Delokrog poslovalnic določa načelstvo.

Poslovanje je omejeno na same člane.

II. Podpisovanje zadruga.

4. §. Ostane nespremenjen: Agrarno in gospodarsko-podporno zadruga podpisujeta predsednik ali z njegovim pooblas-

tilom podpredsednik in tajnik, ki svoje popise odobrene pri sodnji, stavita pod izpisano ali natisnjeno tvrdko agrarne in gospodarsko-podporne zadruga.

III. Člani.

5. §. Se spremeni in se glasi: Člani agrarne in gospodarsko-podporne zadruga smejo biti vse fizične osebe, ki stanejo v obsegu zadruga in ki so: 1.) poljedelci, predvsem agrarni interesi vseh kategorij, 2.) delavci, 3.) trgovci in obrtniki, 4.) izobraženci, 5.) siromaki, 6.) vsi, ki imajo ljubezen do siromakov, do socialno šibkejših svojih bližnjih.

Ne morejo postati člani: alkoholiki, znani oderuhi in skopuhi, ki nimajo srca do svojega trpečega sobrata ter ki se brez potrebe radi tožarijo.

IV. Sprejem v članstvo in tega prestanek.

6. §. Se ne spremeni: Za doseg članstva je potreben podpis pristojne izjave in sklep načelstva o sprejemu. Načelstvo po svojem predvaru priglasi lahko sprejme ali odkloni, ne da bi mu bilo treba navesti razloge. Kdor je bil odklonjen, ima pravo priziva na občni zbor in sicer v 14 dneh po sprejemu odklonitve. Načelstvo je dolžno staviti priziv na reševanje na prvem rednem občnem zboru. S pristopom k zadrugi se zaveže član ne le natanko izpolnjevati predpise združnih pravil, temveč tudi podvreči se vsem sklepom združnega načelstva, nadzorstva odposlancev in občnih zborov.

7. §. Se spremeni in se glasi: Sprejeti član stopi z vsemi pravicami v članstvo, ko postane rešenje o sprejemu pravomočno, ko podpiše pristopnico in ko plača vpisnino 10.— Din, delež 15.— Din, člansko legitimacijo 1.— Din, prvi obrok združne samopomoči 50.— Dinarjev, najmanj radi siromaštva 10.— Din.

8. §. in 9. §. se ne spremenita.

8. §. Članstvo preneha s prostovoljnim izstopom, z izključitvijo in izselitvijo iz obsega zadruga, s smrtjo zadrugnika ali s prenosom deleža na drugo osebo. Vsak izstop ali prenos deleža mora obravnavati načelstvo na svoji seji.

9. §. Pri prostovoljnem izstopu treba odpovedati članstvo do 30. novembra tekočega poslovnega leta, s čimer je izstop koncem istega leta veljaven, jamstvo pa še traja dve leti; delež se sme isplačati po določilih združnega zakona.

10. §. se spremeni in se glasi: izključitev zadrugnika določa načelstvo iz sledečih razlogov: a) ako je član postal pijanec ali oderuh; b) ako ne plača v 10. letih 200.— Din združne samopomoči; c) ako se noče pokoriti določilom teh pravil in sklepom združnega načelstva ter rovari proti Agrarni in gospodarsko-podporni zadrugi ali širi nemir, mržnjo, razdor med člani; d) ako se po nepotrebem in brez privoljenja zadruga tožari. Izključenje se v 14 dneh javi izključenemu proti potrdilu. Izključenec se lahko pritoži proti sklepu načelstva na občni zbor po §. 6. teh pravil.

§§. 11., 12., 13. in 14. ostanejo nespremenjeni.

11. §. Kdor se stalno izseli iz obsega zadruga, na koncu poslovnega leta preneha biti član zadruga.

12. §. S smrtjo zadrugnika članstvo preide na naslednika, ako izpolnjuje predpise pravil.

13. §. Obračun z vsakim izstopivšim izključenim članom se izvrši na podlagi bilance za ono poslovno leto, v katerem je zadrugnik izstopil (bil izključen). Do rezervnega zaklada in tudi drugega eventualnega združnega premoženja nima izstopivši (izključen) zadrugnik nobene pravice. Pri izplačilu deleža si more zadruga eventualne terjatve izstopivšega (izključenega) zadrugnika utegniti.

14. §. Pravno razmerje zadruga do zadrugarjev določa zakon in združna pravila.

15. §. se spremeni in se glasi: Vsak zadrugnik ima dolžnost natančno izpolnjevati vse obveznosti, ki mu nalagajo ta pravila, sklepi občnih zborov, načelstva, nadzorstva, odposlancev in a) da jamčijo za obveze Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga po teh pravilih in po zakonu; b) da pri vstopu plačajo vstopnino v znesku 10.— Din, delež v znesku 15.— Din ter najmanj 10.— Din združne samopomoči; c) da združni oglasnik naročijo in ga redno plačajo; kolikokrat bo glasnik izhajal, kako se bo urejeval, koliko bo stal in koliko članov mora vsaj en izvod naročiti, določa načelstvo; d) da sodelujejo v poslovanju občnega zbora, ako niso iz upravičenih vzrokov zadržani; e) da na določeni rok redno odplačajo dolgove Agrarni in gospodarsko-podporni zadrugi; f) da sprejmejo in brez važnega razloga ne odklanjajo funkcije načelstva, nadzorstva in odposlancev in zvesto vršijo njim poverjene posle; g) da medsebojne spore odpravijo mirnim putem brez sodnijskega postopanja v območju zadruga in da na pot sodnije stopijo samo z odobrenjem načelstva na predlog odposlanca dotičnega kraja; h) da se razsodbi zadruga podvržejo; i) da vse delovanje zadruga, predvsem na gospodarskem, trgovskem, socialnem in treznostnem polju podpirajo.

§. 16. se spremeni in se glasi: Vsak zadrugnik ima pravico: a) posluževati se v obče vseh združnih naprav na podlagi določb v pravilih, sklepov občnih zborov in določb načelstva, nadzorstva in odposlancev; b) udeleževati se občnih zborov in predavanj, kakor določa zbor odposlancev, ki jih izvolijo vsake občine člani po številu ena do tri s pravico enega glasu voliti in voljen biti; c) prednašati predloge z ozirom na poslovanje Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga; d) zahtevati vpogled v zapisnike občnih zborov, načelstva in nadzorstva; e) posluževati se sprejema v Dom sv. Franciška po tega pravilih ter uživati njega ugodnosti; f) udeležiti se vseh koristi pri izvajanju združnega namena v smislu 3. §. teh pravil.

V. Jamstvo članov.

§. 17. Se spremeni in se glasi: Za obveze Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga jamčijo vsi člani neomejeno in solidarno s celim svojim premoženjem, vendar pa se zadruga ne sme zadolžiti in obremeniti preko svote, ki jo iznosijo skupni zneski pristopnic, deležev in združne samopomoči, računavši na enega člana Din 226.— in preko ostale vrednosti zadruga. To pa zato, da se izključi vsaka špekulacija.

VI. Denarna sredstva zadruga.**§. 18. se spremeni in glasi:**

18. §. Denarna sredstva zadruga so: a) Delež se določi na 15 Din. Plačuje se v celoti pri vstopu. Deleži se izplačujejo po določili zadružnega zakona in po §§ 8—13 teh pravil. Ob izplačilu si sme zadruga svoje še obstoječe morebitne terjatve do imetnika deleža odtegniti. Vplačani deleži se izstopivšim članom izplačujejo v celoti v znesku kot so bili vplačani brez obresti mesec dni po odobrenju zaključnih računov za poslovno leto, v katerem so izstopili. Deleži se ne smejo zastaviti, niti jih ne morejo zasebni upniki članov do končnega obračuna, članom zarubiti, niti se ne morejo deleži za trajanja članstva podigniti, niti prodati niti na kak način obremeniti.

Delež ne daje nikake dividende. b) Vsak član je dolžan da plača enkrat za vselej 200.— Din zadruga samopomoči in to ob vstopu ali v obrokih. Ob vstopu se mora plačati 50.— Din. ali radi siromaštva vsaj 10. Din. ostanek pa v enakih obrokih v treh letih, ali radi siromaštva najkasneje v devetih letih.

Kdor hoče večkratno zadruga samopomoč vplačati, mora takoj plačati 200.— Din. pri vsakem nadaljnjem zadruga samopomoči ostane last zadruga. Obresti zadruga samopomoči določene po meri Zadruga zveze se ne izplačujejo, ampak se rabijo v slučaju nesreče v namene zadruga samopomoči, in ostale namene po določilih 56. §. teh pravil.

Znesek v plačan na račun zadruga samopomoči se izstopivšim ali izključenim članom izplača samo z deležem. Kdor je dobil podporo zadruga samopomoči, ne more svojega izstopa pred potekom petih let zadrugi naznaniti. Vsak član si naj šteje v veliko dolžnost, da redno plača zadruga samopomoč, da se ponesrečenemu bližnjemu more hitrej in z večjimi zneski pomagati. Kdor ljubi svojega bližnjega in kdor je za prejete dobrote Bogu hvaležen, bo redno plačal znesek zadruga samopomoči.

Kdor enkrat ali večkrat vplačane zadruga samopomoči v znesku Din 200.— ne dvigne, ima pravo do izvanredne podpore v smislu 58. §. teh pravil. Vloge izven zadruga samopomoči se tudi sprejemajo in obrestujejo po lokalni obrestni meri. Obresti teh vlog pa se izplačujejo.

VII. Poslovanje.

19. §. se ne spremeni: Temeljna načela o poslovanju Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga so obsežena v teh pravilih, v podrobnosti pa se navede nižje pri delovanju načelstva, nadzorstva, občnega zbora in zbora odposlancev.

20. §. se spremeni in se glasi: Vse poslovanje se vrši iz ljubezni do bližnjega brezplačno, radi tega se ne bo delila članom plača, nego samo nagrada kot odškodnina za zamujeno lastno delo.

§. 21. se ne spremeni.

21. §. Med upravne stroške se ne sme vračunati zguba časa, ampak edino tiskovine, pisarniški izdatki, poštnine, potnine, morebitne nastale škode vsled poslovanja in sicer vse po predhodnem dovoljenju načelstva. Vsak izdatek se mora kriti s primernim potrdilom odnosno pobotnico.

22. §. se spremeni in se glasi: Načelstvo mora zemljo zadruga izkoristiti vselej v korist rezervnega fonda.

VIII. Vloge.

§. 23. se spremeni in se glasi: Zadruga obrestuje vloge v polni veljavi. Obresti od časa do časa določa načelstvo po meri Zadruga zveze in ki odgovarjajo lokalnim razmeram. Ta §. se ne nanaša na vloge zadruga samopomoči v znesku 200.— Din.

IX. Posojila.**§. 24. se spremeni in se glasi:**

24. §. Načelstvo odobrava posojila za svoje člane v odplačilo veleposestniške zemlje ali druge koristne in produktivne svrhe. V špekulacijske namene se ne sme dovoliti posojilo. Posojila se dajejo od 6 mesecev do 4 leta v znesku, ki ima garancije, na obresti, ki jih določi načelstvo. Dolžnik podpiše zadolžnico in se pobriga za potrebne poroke ali gruntovne izvlečke radi vknjižbe.

§. 25. se ne spremeni.

25. §. Radi enostavnega poslovanja kaže, da se posojila in vloge opravljajo paralelno s kako posojilnico Zadruga zveze, smejo se pa tudi popolnoma ločeno od teh pod nadzorstvom Zadruga zveze.

X. Zadolženje

Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga.

§. 26. se spremeni in se glasi: Agrarna in gospodarsko-podporna zadruga se mora pobrigati, da I.) dobi za svoje člane brezobrestno državno posojilo; II.) če tega ne more pa druga državna in privatna posojila pod najugodnejšimi pogoji. Med privatnimi posojili pride v poštev v prvi vrsti Zadruga zveze. To posojilo sme načelstvo najeti samo: a) v odplačilo veleposestniške zemlje; b) v slučaju velikih nesreč i nezgod; c) v melioracijo lastne, zakupne ali kupljene zemlje zadruga po predhodnem odobrenju občnega zbora a ne v večjem znesku kot ga iznosijo pristopnine, deleži in vloge zadruga samopomoči računavši 226.— Din na enega člana in ostale vrednosti zadruga.

XI. Organi Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga.

§§. 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35. do 36. se ne spreminjajo.

27. §. Organi Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga so: 1) Načelstvo, 2) nadzorstvo, 3) zbor odposlancev in 4) občni zbor.

1. Načelstvo.

28. §. Načelstvo sestoji iz 10 članov, izmed katerih je eden predsednik, eden podpredsednik, eden tajnik, eden blagajnik, ostali člani odborniki. Prvo načelstvo voli ustanovni občni zbor na tri leta, po poteku treh let pa redni ali izredni občni zbor na tri leta in tako naprej po preteklem trolejtju do likvidacije zadruga. V načelstvo se smejo voliti samo člani. Ako eden član načelstva umerje, izstopi, se izključi, prihodnji občni zbor izvoli na njegovo mesto drugega; ako se pa v načelstvu izprazni troje mesto, se mo sklicati v roku trideset dni občni zbor, ki izpraznjena dopolni. Člani načelstva ne morejo biti istočasno člani nadzorstva.

29. §. Načelstvo drži seje po potrebi, a najmanj vsaki drugi mesec, ali štirikrat na leto mora držati. Seje skliče predsednik, ali po njegovem pooblastilu podpredsednik. Seje so sklepčne, ako je navzoča nadpolovična večina, vstevši predsednika. Pravomočni odloki se donosijo s večino glasov. V slučaju enakosti glasov odločuje predsednik. O sejah se vodi zapisnik,

ki ga podpišejo vsi prisotni in v katerega se zabeležijo predmeti, o katerih se je na seji razpravljalo ter vsa donešena rešenja.

30. §. V delokrog načelstva spada: 1.) da izvršuje odloke občnih zborov; 2.) da sklicuje redne in izredne občne zборе; 3.) da daje dovoljenje za nakupovanje k poslovanju potrebnih stvari; 4.) da določuje in izplačuje upravne stroške; 4.) da se brigga za točno in brezplačno poslovanje; 6.) da odločuje o imetju zadruga, izvzemši slučaje, ki spadajo pod kompetenco občnega zbora in ki se tičejo uporabe rezervnega fonda in likvidacije, kjer je določen namen; 7.) da odločuje o sprejemu in o izključitvi članov, da dostavi zadruga zvezi predpise občnih zborov, obvestila in zaključne račune; 8.) da vobče vrši vse posle, ki ne spadajo v področje občnih zborov. Za svoje poslovanje ne dobiva načelstvo nikakih tantijemov.

2. Nadzorstvo.

31. §. Nadzorstvo obstoji iz deset članov. Prvo voli ustanovni občni zbor na tri leta, potem po preteku treh let redni ali izredni občni zbor in tako naprej po preteklem trolejtju do likvidacije zadruga. Člani si sami izvolijo predsednika. Nadzorstvo drži seje po potrebi najmanj dvakrat na leto.

32. §. Seje so sklepčne, ako je navzoča nadpolovična večina članov, vstevši predsednika. Za veljavnost odlokov je potrebna večina glasov. V slučaju enakosti glasov odloči predsednik.

O sejah se vodi zapisnik, v katerega se zabeležijo vsi predmeti, o katerih se je na sejah razpravljalo in vsi odloki; zapisnik vsi navzoči podpišejo.

33. §. V nadzorstvo ne more biti izvoljen, kdor ni član zadruga. Ako edeu član nadzorstva umerje, se izključi, izstopi, prihodnji občni zbor izvoli na njegovo mesto drugega, ako se pa v nadzorstvu izprazni troje mest, se mora sklicati v roku 30 dni občni zbor, ki izpraznjena izpolni.

34. §. Nadzorstvo ima pravico suspendirati pojedine člane načelstva ali celo načelstvo, če je utemeljena bojazen, da so interesi zadruga v nevarnosti. A v tem slučaju mora tskoj obvestiti Zadruga zvezo. Z odobrenjem Zadruga zveze določi v tem slučaju nadzorstvo iz svoje sredine osebe, ki bodo do prihodnjega občnega zbora vodile poslovanje zadruga. Člani nadzorstva ne morejo biti istočasno člani načelstva.

35. §. Nadzorstvo ima pravico in dolžnosti: 1.) da nadzoruje poslovanje Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga, da li se vodi po pravilih in zakonu; 2.) da rešuje o obveznosti članov načelstva; 3.) da zastopa zadruga v sodnijskih zadevah proti članom načelstva, ako občni zbor ni izbral za to druge osebe; 4.) da pregleda in podpisuje letne zaključne račune in daje poročila na občnih zborih; 5.) da pošilja prepis zapisnika svoje seje Zvezi, ako se je overilo o nepravilnem poslovanju načelstva; 6.) da prisostvuje reviziji Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga od strani Zadruga zveze; 7.) da nadzoruje načelstvo, da to posluje brezplačno. Nadzorstvo ne dobiva za svoje poslovanje nikakih tantijemov.

3. Zbor odposlancev delegatov.

36. §. se spremeni in se glasi: Odposlance volijo člani Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga v vsaki občini, odnosno v najbližnjih skupnih občinah in sicer voli do 20 članov enega, od 20 do 100 dva, preko 100 pa tri odposlance in toliko namestnikov. Te odposlance in namest.

nike volijo člani vsako tretje leto. Odposlanci in namestniki morajo po izvolitvi uveriti svoje podpise pri zadrugi.

37. §. se izpremeni in se glasi: dolžnosti odposlancev so: I. — 1) da poročajo po potrebi v vsak drugi mesec ali letno 6-krat pisмено o stanju zadruga v občini, o morebitnih izpremembah o novih pojavi proti njej, o vseh pritožbah članov, o željah in t. d.; 2.) da agitirajo za razširjenje zadruga; 3.) da pobirajo odpadajoči znesek deležev, vlog od članov in zadruga samopomoči; 4.) da naznanijo posojila potrebne člane načelstvu; 5.) da javijo vsled vremenskih nesreč, kug, požarov ter skrajnega siromaštva in sploh vseh nesreč prizadete načelstvu v 8 dneh po storjeni nesreči in to pisмено z odgovornostjo pred zakonom. Te izjave podpišeta vsaj dva odposlanca; II. da se zberejo na zbor skupno z načelstvom ali načelstvom in nadzorstvom po potrebi, a vsaj enkrat na leto, da temu poročajo ustmeno o stanju zadruga, o potrebah, o željah članov dotične občine ter da določijo, da ko bi se vršilo za člane predavanje in kako bi se to vršilo. Vsaj eno se mora vršiti vsako leto na stroške zadruga.

Odposlanci so dolžni javiti načelstvu nastale spore med člani in staviti predlog na podlagi utemeljenega razloga, da sprtim načelstvo sme dovoliti tožbo na sodišče. Iz utemeljenega razloga sme načelstvo kljub predlogu odposlancev tožbo prepovedati.

38. §. se izpremeni in se glasi. Upravne stroške odposlancev plača zadruga. Delokrog si odposlanci porazdelijo med seboj po številu hiš.

Ako pride do pritožbe zoper kakega odposlanca in občni zbor na podlagi zadostnih razlogov smatra za potrebno, da tega razreši dolžnosti, si morajo izvoliti člani tekom enega meseca novega odposlanca. Predsednik zbora odposlancev je vselej predsednik načelstva.

4. Občni zbor.

§§. od 39. do 47. se ne izpremenjajo.

39. §. Redni občni zbor se vrši po končanem poslovnem letu v teku prvega poletja, izredni pa; 1.) ko to določi načelstvo; 2.) to zahteva nadzorstvo; 3.) ko zahteva ena trtina članov; 4.) ko to zahteva Zveza. V slučaju pod 2.) 3.) 4.) se mora načelstvu izročiti pismena in obrazložena zahteva z določenim dnevnim redom občnega zbora. Ako načelstvo po preteku poslovnega leta v prvem polletju ne skliče rednega občnega zbora, ali v teku enega meseca izrednega v smislu §. 39. pod 2. 3. 4., je nadzorstvo dolžno sklicati občni zbor. O sklicanju občnega zbora se mora 8 dni prej obvestiti Zadruga zveza, kateri se istočasno mora dostaviti dnevni red.

41. §. Občni zbor je sklepčen, če je prisotna ena četrtina članov. V slučaju, da ni navzočih toliko članov, se vrši občni zbor le pol ure pozneje na istem mestu z istim dnevnim redom, ki sklepa pravomočno ne glede na število članov.

42. §. Občnemu zboru predseduje predsednik načelstva, ali z njegovim pooblastilom podpredsednik. Ako ti niso navzoči v določenem času, si zbere zbor predsednika, a pri tem zbiranju je predsednik najstarejši član.

43. §. Predsednik imenuje v začetku zbora zapisnikarja, daje in odvzema besedo, vodi razprave in na podlagi glasovanja proglašča zaključke.

44. §. Občni zbor si v začetku zasedanja izbere dva overovatelja zapisnika, ki

konstatirata število in razmerje glasov ter s predsednikom in zapisnikarjem podpišeta zapisnik.

45. §. Občni zbor sme razpravljati le o tistih predmetih, ki so na dnevnem redu.

46. §. Glasovanje se vrši z vstajanjem, a na zahtevo tričetrtine navzočih pisмено. Za veljavnost sklepa je potrebna navadna večina glasov. Sprejeti odloki se zabeležijo v zapisnik, kakor sploh vsi predmeti, o katerih se je razpravljalo. Prepis zapisnika se tekom 8 dne pošlje Zadruga zvezi.

47. §. Se izpremeni in se glasi: V področje občnega zbora spada: 1.) da rešuje o spremembi in dopolnitvi pravil; 2.) da voli, izpopolnjuje in izmenjava načelstvo in nadzorstvo; 3.) da sklepa o zaključnih računih in obvestilih in da odloča o dajanju razrešnice (absolutorija) načelstvu-nadzorstvu; 4.) da sklepa o prizivu članov pri odklonitvi sprejema v zadruga; 5. da sklepa o pritožbah članov proti odposlancem in ako so te utemeljene, odredi volitve za nove člane tekom enega meseca po zboru; 6.) da sklepa do kako visoke vsote more in v kakih slučajih načelstvo zadolžiti zadruga, a nima prava dati dovoljevati večje zadolžitve kot je skupni znesek pristopnine, legitimacij, deležev in zadruga samopomoči računavši na člana 226.— Din ter ostale vrednosti zadruga; 7.) da sklepa o kupovini in prodaji in obremenitvi zadruga ne nepremičnine pod pogojem gornje 6. točke tega §.; 8.) da sklepa o njenem razmerju do Zadruga zveze; 9.) da ob razdružitvi izvoli likvidatorje, ki v določen namen oddajo ostalo vrednost zadruga; 10.) da nadzoruje brezplačno poslovanje načelstva in nadzorstva, nadalje delitev podpor, da jo dobijo skrajno revni in v resnici ponesrečeni; 11.) da razpravlja o vsek vprašanih, ki po teh pravilih spadajo v njevo področje in to v §§. 18., 30., 35., 37., 48., 51. in 55. po predhodnih odobritvi Zadruga zveze v Ljubljani.

§§. 48., 49., 50., 51., 52. se ne spremenijo.

XII. Revizija.

48. §. Zadruga zveza v Ljubljani ima neomejeno oblast do nadzorstva nad poslovanjem in stanjem Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga v smislu zakona z dne 10. junija 1903. državni zakon št. 133.

XIII. Objave.

49. §. Vse objave, predpisane po zakonu in pravilih se rszglasijo v tedniku „Novine“ in na vidnem mestu v lokalu Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga in to najmanj 8 dni naprej.

XIV. Zaključni računi.

50. §. Prvo poslovno leto se začne s protokolacijo in traja do 31. decembra 1927. Potem se začne poslovno leto s 1. januarjem in dokončuje se s 31. decembrom vsako leto.

51. §. Po končanem vsakem poslovnem letu se morajo zaključiti poslovne knjige in sestaviti zaključni računi na sledeči način: v aktiva se mora staviti gotovina, vrednostni papirji po dnevnem tečaju, vse terjatve in vse premičnine in nepremičnine zadruga. V pasiva se morajo staviti deleži, vloge, dolgovi Agrarne i gospodarsko-podporne zadruga in rezervni fondi.

Zaključni račun mora vsebovati: 1.) vse prejemke in izdatke dotičnega leta; 2.) račune izgube in čistega prihranka; 3.) bilanco o stanju imetja Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga ob koncu leta.

XV. Izguba in čisti dobiček.

52. §. Izguba Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga se mora pokriti z rezervnim fondom.

§. 53. se spremeni in glasi: Čisti dobiček, ki je izkazan po bilanci, se deli na sledeči način: 1.) 50% za rezervni fond in 2) 35% za Dom sv. Franciška v Črensovcih; 3) 15% v druge dobre namene. Dva zadnja namena dobita določene % le v slučaju ako presega čisti dobiček 6.000.— D.

XVI. Rezervni fond.

§. 54. se ne spremeni.

54. §. Rezervni fond se osnuje iz čistega dobička Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga. Ta se mora ločeno upravljati od ostalega imetja Agrarne in gospodarsko-podporne zadruga in voditi se mora o njem poseben račun. Člani nimajo pravice do tega fonda, niti ne morejo zahtevati, da se ta podeli.

55. §. se spremeni in glasi.

55. §. Po odobrenju občnega zbora se porabi rezervni fond a) za kritje morebitnih izgub; b) za odplačilo morebitnih dolgov zadruga; c) po prestanku zadruga pa se razdeli ves čisti dobiček na Dom sv. Franciška v Črensovcih.

56. §. se spremeni in glasi: Zadruga naprave, stroje, orodje smejo rabiti člani brezplačno, ako so plačali vsaj do polovice zadruga samopomoč, za morebitne poškodbe naprav so odgovorni z svojim premoženjem. Vse te naprave, orodje, stroji se smejo držati samo v zadruga centralnih poslovnica, in člani si je morejo sami na lastne stroške dostavljati in po uporabi centrali odnosno poslovnici vrniti. Obresti od Zadruga samopomoči so določene po meri zadruga zveze, se uporabljajo za podpore ponesrečenim in za dosego namenov v smislu 3. § pravil. Obresti teh vlog zadruga samopomoči se zato ne izplačujejo. Iz te svote obresti se porabi 65% za podporo ponesrečenim in skrajno siromašnim po odbitku upravnih stroškov, 35% pa za povzdigo kmetijstva, obrtništva, zlasti domače obrti in drugih ciljev navedenih v 3. §. teh pravil po odbitku upravnih stroškov. Prvi del podpore, ki jo tvorijo obresti zadruga samopomoči prejšnjega poslovnega leta, se bo delil na koncu vsakega meseca, ostalo pa na koncu leta. Podpore ne morejo presegati v nobenem slučaju 60% vrednosti, ki jih ima zavarovalni predmet, sicer so za vsakega enake. V skrajnem siromaštvu se neda večja podpora, kot jo dobi član v največji nesreči po eni vlogi zadruga samopomoči. Višino podpore, ki se bo plačevala, koncem vsakega meseca ter višino doplačil koncem leta — določi načelstvo vpoštevajoč višino zavarovalnega fonda in število slučajev nezgod, oziroma nesreč in skrajnega siromaštva. Kdor povzroči škodo zlonamerno, nima pravice do podpore. Kdor zadruga prepusti svojo enkrat ali večkrat plačano zadruga samopomoč v znesku 200.— Din, ima pravo, da poleg redne podpore, ki jo določi 56. §. teh pravil, dobi še izvanredno in to ob smrti člana dobijo njegovi dediči celih 200.— Din z narastlimi obrestmi, računavši obresti po meri Zadruga zveze od časa vplačila do dne smrti ter še enkratni znesek letne določene podpore po vsaki 200.— Din zadruga samopomoči. Ta podpora se izplača v 8 dne po pogrebu. Isto velja, ako se zavarujejo otroci za slučaj poroke, v 8 dneh po

poroki se izplača višje določena izvanredna podpora.

Načelstvo bo določilo ukrepe, potrebne za kontrolo in poslovanje zavarovanja.

§. 57. se spremeni in glasi: Leta 1938. januar 1. se polovica aktive izroči v podporo Doma sv. Frančiška v Črensovcih, potem ko se izplačajo bremena, ki spadajo na to polovico aktiv.

XVII. Prestanek zadruga.

58. §. se spremeni in se glasi: Zadruga se likvidira ako to zahtevata dve tretjini članov. Pri likvidaciji se izroči vsa aktiva Domu sv. Frančiška v Črensovcih po izplačilu vseh obveznosti in obremenitev.

59. §. Udje načelstva, ki legitimirajo ta pravila so:

Klekl Jožef, predsednik Črensovci šte. 8.
Antolin Jožef, podpredsednik Odranci št. 8.
Hanc Štefan Črensovci šte. 129.
Žerdin Kazimer Žižki šte. 49.
Horvat Štefan Žižki šte. 80.
Lehko Martin Trnje šte. 7.
Ferenčak Jožef Gomilici šte. 29.
Matjašec, Štefan Lipa šte. 83.
Cigan Ivan Dolnja Bistrica šte. 4.
Donko Ivan Dolnja Bistrica šte. 18.

M. Sobota

— Zaročila sta se dne 18. sept. t. l. g. Schwarz Franjo trgovec iz Čakovca i gdč. Hahn Rozika iz M. Sobote. Čestitamo!

— Koncert Narodno-železničarskoga glasbenoga društva „Drava“ iz Maribora se bode vršil v M. Soboti v soboto dne 1. oktobra t. l. v Sokolskem domu z začetkom ob 20. vori. Nastop bode celokupni moški zbor in pa koncertni pevec Živko Avgust, ki bode izvajal tenorske samospeve spremljeni s harfov. Opominamo, da je nastop solista spremljenega s harfov nekaj povsem novoga i se bode izvajal v Murski Soboti prvič. Tudi moški zbor Dra-

ve, ki je s prav dobrim uspehom tekmovala v prvi kategoriji na pevskoj tekmi ob priliki I. slovenskoga glasbenoga festivala v Ljubljani letos na risaoske svetke, bode prednašala pester spored umetnoga in narodnoga značaja. Zbor pride iz Maribora z vlakom ob pol 4 vori i se bode taki podal po prihodu k spomeniki padlim borcem za osvobojenje Slov. krajine, kde bode njihov spomin zapeo žalostinke.

Do konca septembra mora vsaki plačati celo naročnino za Novine, Mar. List i Mar. Ogracek. Nikoga ne počakamo prek toga roka. Ki z penazi ne more poravnati naročnine, naj jo z zrnjom poravna pri svojem širiteli.

Slovenska krajina.

— Črensovska fara. Razrešeni so županje v občinaj: Črensovci Kolenko Ivan, v Trnji Hozjan Ivan i na G. Bistrici Krampač Števan. Vsi pošteni možje, ki so iskali svojim občinam samo dobro. Med temi je Kolenko Ivan sam zaprosil, da se ga razreši. Novi gerentje so: v Črensovci gostilničar Škoberne Franc, v Trnji Legen Martin i na G. Bistrici Grah Andraš. Razrešeni so tudi vnogi odborniki. Gornji županje vsi trije so hodili volit, zmed razrešenimi odborniki pa so celo bili v jedinoj državnoj strankinoj organizaciji, pa vendar so razrešeni. — Na Križovo proščenje dnestjedan je bila v več mestih muzika. Bitje je bilo znova. V gostilni „pri dobri kapljici“ v Črensovcih so se dečki spsovali i so teško ranili Horvat Ivana Lukačovoga iz Črensovec. Senje je bilo obilno obiskano, cene neso se popravile.

— Lipa. Razrešeniva sta odborniškoga mesta Matjašec Matjaš i Pal Ivan gostilničar. Mesto njeva sta imenüvaniva Horvat

Martin invalid i Pal Janoš bivši župan. Pal Janoš je dobo s tem imenüvanjom zadoščenje, ar ga je oblast prle mela za Madjarona, zdaj pa prizna njegovo državotrdnost organizacija.

— Kraljevi notar Križan Ferdo v Murski Soboti naznanja, da se preseli s svojo notarsko pisarno s 1. oktobrom letos v hišo g. Horvat Jožefa (brezalkoholna restavracija, kjer je bila prej trgovina I. Halmoš).

— Dečinska igra v Črensovcih dnestjedan se je popolnoma posrečila v Našem Domi. Vučitelstvo je v punom številu obiskalo z dečicov igro i se pohvalno izrazilo g. Zelko Ivani, bogoslovci, ki je decovčio na igro. Te je ob toj priliki tudi govoro zbranim od kvara, ki ga nareja pijačnost človečoj družbi.

Beltinci. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedelo 25. t. m. ob priliki 70 letnice Slomšekove smrti njemi na čast lepo proslavo. Pred poldnevom bo slovesnost v cerkvi, po večernici bo pa akademija na dvorišči čč. sester. Na akademiji bo govor od Slomšeka i njegovoga dela za naš narod, bo več deklamacij, vmes bodo pa spevali pesmi, štere je on vložil. Pridite tudi z sosednih krajov, da počastimo toga velkoga pušpeka.

— Tabuleransko pismo je zgubila edna oseba na poti od Odranec do Dol. Lendave prek Polan kre Črnca. To se je zgodilo 16. sept. Ki pismo najde, ali je najšo naj je izroči na upravi Novin v Črensovcih ali v M. Soboti. Sme je tudi po pošti poslati, poštnina se njemi povrne.

Nagla smrt. Preminočo sredo je v Bogojini nagloma vmro občespoštovani dugoletni občinski odbornik i vnet pristaš krščanskoga gibanja, Bojnc Matjaš. Te den je ešče na njivi delao, gda je samo ednok pravo, da njemi je pri srci nekaj nej dobro i da si malo vleže na zemlo. Prijao ga je

Joško Maučec:

Zgodovina Slovenske krajine.

Začetek krščanstva i kulture pri Madžaraj.

Ob konci 10. stoletja se je izvršil v Madžari velki prevrat, šteri je bio tudi jako važen za panonske Slovence. Roparski pa bojeviti pastirski madžarski narod se je počasi začno spreminjati v mirne polodelce s stalnimi naselbinami. Te prevrat je v zvezi s pokristjanjenjom Madžarov. Prvi vogrski knez, šteri je bio naklonjen krščanskoj veri je bio Geza.

Knez Geza.

Knez Geza je bio dober vladar svojega naroda. Včasih začetka je bio naklonjen krščanskoj veri. Njegova žena se je zvala Šarolta, štera je bila polska knegija i vzgojena v krščanskoj veri. Šarolta je pregovorila svojega moža Gezo, ka je pušto pogansko vero i stopo pod varstvo krščanske vere. Cerkve, štere so Madžari pred večimi leti krščanskim Slovencom porušili i požgali, je Geza znova začno zidati. Dovolilo je krščanskim duhovnikom, ka so lejko prihajali med poganski madžarski narod glasit Kristušovo vero, štero njim je bilo dozdej zabranjeno. Njegov sin je bio Štefan.

Štefan krao (1000 - 1037.)

Štefan je včasih v začetki svojega vladanja, kakti dober krščenik začno širiti med svojim poganskim narodom krščansko vero. Ustanovo je celo vrsto škofij i samostanov, šteri so postali važna kulturno-

IV.

prosvetna i duhovna središča. V nekdašnjem Pribinovom mestu Zalavar se je pri cerkvi sv. Adriana zdignola benediktinska opatija, tak tudi v Pečvaradi južno od Pečuha. Po njegovih stopinjaj so hodili tudi drugi vogrski kralovje i se trudili, ka z naselbinami takših redov i samostanov, šteri so se pečali s polodelstvom, zdignejo materielno i duševno kulturo madžarskoga naroda. Zato nahajamo na zapadnom Vogrskom precu benediktinskih i cistercijanskih samostanov. Da se vredi redno dušno pastirstvo, je zapovedao krao Štefan, naj deset vesi vkuper zozida po edno farno cerkev, šteri naj darüjejo dve zemlišči, dva hlapca, kola s konjom, 6 volov, 2 kravi i glav drobnice. Krao sam pa je poskrbo za mešno oleko i svete posode. Župan občine je morao gledati nato, ka so ljudje svetili nedele, obiskavali božo službo i spunjavali druge krščanske dužnosti. Štefan krao se je jako trüdo, ka na krščanskoj podlagi preosnové svojo državo po evropskom vzgledi i se trüdo, ka pridobi svojem narodi vse dobrote zapadne kulture.

Upravna razdelitev Vogrske.

Najprle so bili Madžari razdeljeni na različna plemena, šterim so načelovali posamični glavari iz uglednih i bogatih družin, gde je bila ta čast dedna. Krao Štefan pa je Vogrsko razdelo v velke županije (komitate), šterim je po slovenskom vzgledi postavio na čelo župane (madžarski: ispán), šteri so opravljali rodne, vojaške pa civilne posle. V 12. stoletju je bilo okoli 70

takših županij. Panonski Slovenci so bili pridelniji največ k železni županiji (Vas) i zalajski županiji (Imenovani po volu Zala). V cerkvenom pogledi pa so Slovenci v železnoj županiji pripadali k györskoj pušpekiji, Slovenci v zalajskoj županiji pa pod vesprémsko pušpekijo.

Socialne razmere za krala Štefana. Med prebivalstvom so prvo mesto zavzemali duhovniki, drugo grofovje (comites), šterim so se prištevali potomci starih odličnih družin, posestniki velikih zemlišč i odlični državni uradniki. Na tretjem mestu pa je bilo nižje plemstvo, kakti: vitezi i vojaki, šteri so meli malo zemlišča. Slednjič so bili ešče drugi slobodni ljudje. Podložnikov je bilo več vrst. „Dvorniki“ so bili v sredini med slobodnjaki i robi. Prebivali so v kraljevskih, škofijskih i samostanskih dvoraj, gde so opravljali službo čuvajov, lovcov, vinogradnikov, mlinarov, vojaških spremljevalcov. Tej so bili iz vrste slobodnih robov ali siromaških slobodnjakov. Drugi podložniki so bili privezani na grüdo (hlapci, mancipia), od štere so davali letne dače i delali tlako svojem gospodarim, palik drugi so bili popuni robi. Med panonskimi Slovenci nahajamo vse imenovane sloje prebivalstva. Zanimivo je, ka je madžarski krao Štefan ne zatirao ljudi druge narodnosti v svojoj državi i je tujce celo podpirao. Meo je navado praviti, ka je država, štera prizna samo eden jezik i edno narodnost, slabotna i mora razpadnoti. (Dale.)

srčni krč i je tam na mestu vmro. Velka vdeležba pri njegovom sprevidi svedoči kak je bio spoštovani i priljubljeni. Naj v meri počiva, njegovej družini pa naše sožalje.

— **Vmrila je v Martjancih žena Vass Jožefa**, podpredsednika Kmečkn posojilnice v Murški Soboti. Sprevid se je vršo ob velkoi vnožini ljudstva, ka je dokaz njene priljubljenosti v Martjancih. Naj počiva v miri, g. Vassi pa izražamo naše sožalje.

— **Dve garantejrani mlekarci (dojnici)** kŕpi Martinišče v M. Soboti. Što ma takše krave ali pa zna za nje, naj se zglati v Martinišči gdašteč.

Nedelica. Bakan Štefan župan je zaprosio oblast, da ga razreši županske dužnosti.

— **Turnišče.** Bivšemi župani i banskomi svetniki, Litrop Štefani, ki je bio razrešen županske dužnosti, je prišla ponŕdba od organizacije, da v 14 dnevaj de znova župan če se žnjov dogovori. Litrop je ponŕdbo odbio.

Določitev roka splošne trgatve po § 8 zakona o vinu. Opažam, da nekateri vinogradniki trgajo grozdje tudi predčasno predno dozori. Ne zavedajo se namreč, da ima grozdje ravno zadnje dni zorenja pridobiti največ na sladkobi, v solnčnih dneih se lahko poveča količina sladkorja tudi za 1/2–10%. S prerano trgatvijo se spravljajo v promet kislina vina, ki kvarijo ugled dobrim vinom. Na podlagi § 8 zakona o vinu čl. 26. pravilnika k temu zakonu odream: 1.) Nihče ne sme v tem letu trgati grozdja za napravo vina pred 3. oktobrom. 2.) Grozdje za zobanje (namizno grozdje) se sme trgati, kadar kaka vrsta dozori in vinogradniku ni treba držati določenega roka splošne trgatve. 3.) Za močno redeče vinske sorte, ki močno gnijejo, nadalje za zgodnje vinske sorte in v slučaju slabega vremena lahko pristojna občinska županstva dovolijo trgatve tudi pred določenim rokom. O tem je treba redno sproti obveščati sresko načelstvo. 4.) Vinogradnik, ki bo bral pred določenim rokom, ne bo dobil dovoljenja za sladkanje mošta. 5.) Kdor bo prekršil te odredbe se bo kaznoval z zaprom 1–14 dni ali pa v denarju 25 do 1000 Din. Sodstvo o teh kaznivih dejanjih bo po § 3. zakona o vinu izreklo oblastvo prve stopnje. — Sreski načelnik: Dr. Trstenjak s. r.

— **Cev orožja drži vsigdar vkraj od sebe!** Prvo i najvažnejše pravilo, štero si mora zapomniti mladi dečko, gda pride k vojakom, je, da mora cev pŕkše ali revolue vsigdar vkraj od sebe držati. Naj bo orožje napunjeno,

ali prazno, če imaš kaj opraviti ž njim, cev podrži vkraj od sebe proti zemli. Tudi, če zagotovo znaš, da je orožje prazno, nigdar ne podrži cevi proti drugomi. Sto i šokrat se je že zgodilo, da je što mislo, da ma prazno pŕkšo ali revolvo pa je namero proti drugomi i ga je strelo.

Smrtna nesreča z revolvov. Bederjak Jožef, iz Male Polane, je prišeo 16. septembra zdrav iz Francije in prineso lepi zaslužek domo. Doma je pa vzeo v roke revolvo, štero je prinesao iz Francije i je jemao iz nje krugle, da se ne bi kakša nesreča zgodila, kak je to povedao svojem mlajšemi brati. Krugle je pa tak jemao iz revolue, da je meo cev proti červejobrjneno. Gda je vse krugle vŕ pobrao, je orožje zapro, na tisto kruglo se je pa nej spomno, kak je bila v cevi. Revolva je počila, krugla njemi je pa vsa čreva predrla. Smrtno ranjenoga dečka so odpelali v špitao v Soboti, gde so njemi pa nej mogli več pomagati.

— **Šŕmen Orša iz Nedelice, stara 100 let i 6 mesecov.** Lepa starost je to. Pri tem so stara ženska ešče povsem zdravi i črstvi. Vsa domača dela opravljajo pa majo ešče jako dober spomin. Pri njŕvi sto letaj njim želejo tudi Novine vnogo zdravja i božega blagoslova pa ešče dugo i srečno življenje.

— **Vinarska podružnica v Dolnji Lendavi** je imela v petek, dne 16. t. m. svojo 5. redno odborovo sejo. Na seji je bilo sklenjeno, da bo podružnica priredila dne 25. in 26. t. m. z avtom dvodnevni izlet v Štrigovo, Ljutomer, na Kapelo, v Radince, Gor. Radgona, Apače, Rakičan in Beltince. Prijave za izlet se sprejemajo do nedelje. Sklenilo se je tudi, da letos noben vinogradnik ne bo bral pred 3. oktobrom; medtem ko je bila lani trgatve koncem septembra skoraj že končana. Osnoval se je tudi posebni odsek, ki bo pripravil ustanovitev zadružne točilnice v Dolnji Lendavi pod imenom „Lendavska klet.“

Rešena nagradna vganika.

Sestavo: VOGGRIN ŠTEFAN, Rakičan.

16	4	9	5
13	1	12	8
3	15	6	10
2	14	7	11

Rešitev je prišlo 22. Pravilno jih je rešilo 19. Izžrebani je: Majer Štefan iz Satahovec. Z novim letom začne prejemati razpisano nagrado. Zaradi pomenkanja prostora vseh imen reševalcev nemoremo objaviti. Voggrin Štefan.

DRVA za KURJAVO!!

Prima suha bukova drva se dobijo po najnižji dnevni ceni pri JOSIP NADAI-u v Murški Soboti.

E 1452/32

Dražbeni oklic.

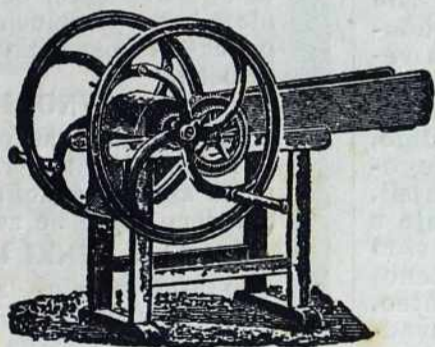
Dne 30. septembra 1932 ob 8 uri in po potrebi še naslednji dan prodado se v Fokovcih šte. 63 naslednje premičnine:

Večja količina galant., manufakt. in specerijskega blaga, razno pohištvo, gostilniške potrebščine, gospodarsko orodje, seno, sodi, kadi itd.

K draženju se bo začelo pozivati šele pol ure po zgoraj navedeni uri; medtem pa se lahko ti predmeti ogledajo.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 19. septembra 1932.

BLAGO ZA BLAGO

BREZ PENEZ

Vse vrste poljedelske mašine

sejalne, slamoreznice, reporeznice, Trijerje, Alfa kotle, vinske preše, mline za grozdje, motorje, mlatilnice itd.

Nadalje vse vrste umetna gnojila kak:

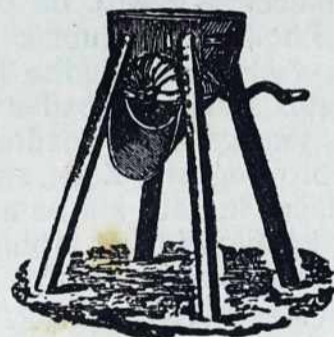
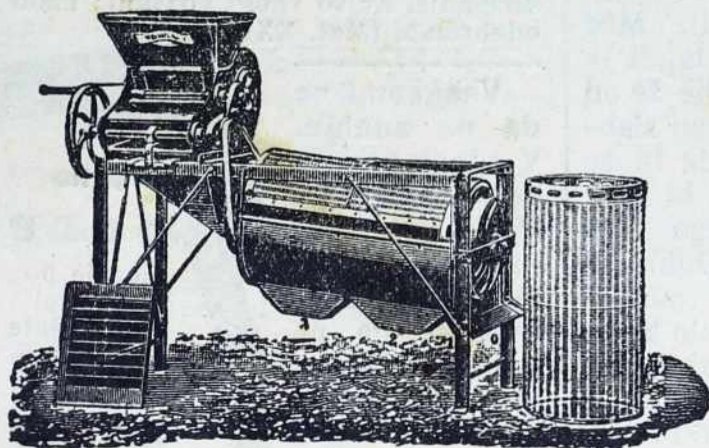
Tomašalak, Superfosfat, kalijevo sol, apneni dušik, nitrofoskal, cement, mašin-

ska olja, kuhinjsko posodo, vse vrste specerijsko blago po najnižjih dnevnih cenah

vedno v veliki zalogi.

Za vso blago se vzeme tudi v zamenjeno vse vrste poljske pridelke, kakor pšenico, rž, ječmen, koruzo, krompir

—:—: i. t. d. —:—:

Vsaki, ki si želi kupiti poljedelske stroje, ali sploh kako drugo blago, ki je zgoraj navedeno, njemu vzamem v račun poljske pridelke po **najvišji dnevni ceni** a blago njemu zaračunam po **najnižji dnevni ceni**, tak ima vsak interesent **dvojni hasek**.

VEDNO VELIKA RAZSTAVA GOSPODARSKIH STROJEV SAMO PRI

ČEH FRANC, trgovina z mešanim blagom **Murška Soboti**.

Dijaško polje

Misli k letošnjemu pešizletu „Zavednosti“

V V. Polani smo pozdravili našega pisatelja Kranjca Miško. Ogledali smo si polansko novo cerkev in nato smo se namenili „ogledati“ tudi župnišče in g. župnika. Župnišča so namreč postaje, kjer si potniki, zlasti študentje, radi malo oddahnejo. Saj so navadno župniki ljudje, ki najbolj razumejo študenta in njegovo revščino.

Mnogi ljudje so mnenja, da so študentje gospodje. Češ, doma pohajkujejo in po trimesečnem lenuharjenju gredo v mesta pohajkovat in „gospode špilat“. Lepo oblečeni hodijo okrog in nič ne delajo. Tako mislijo mnogi, ki vidijo študenta samo takrat, kadar počiva, ne vidijo ga pa takrat, kadar dela, ko sedi ure in ure pri knjigi in študira. Če bi ti ljudje vedeli, koliko trpijo študentje zlasti danes v teh težkih časih, bi gotovo spremenili svojo sodbo o njih. Poglejmo za hip, kakšna usoda čaka današnjega študenta! Petnajst let, pa še več študira mlad človek v največji bedi. Idealizem in želja, da bo kdaj mogel pomagati ljudstvu, mu dajeta moč, da vztraja tako dolgo pri svojem trudapolnem delu. In kaj ga čaka po študijah? Še hujša revščina, še večja stiska. Dokler je bil študent, je mogoče imel vsaj kako instrukcijo ali celo podporo, zdaj pa mu vse to odpade. Ne preostane mu drugega, kot čakati na službo. Brezposla je pol leta ali še daljša! Nekaterim se posreči dobiti službo. Toda težke so danes službe. Naša doba je proglasila svobodo vesti in zato mora človek jako paziti, da ni preveč tankovest, da se ne ravna preveč po glasu svoje vesti. Kajti na ta način hitro pride v konflikt s paragrafi in potem izgubi službo, ali pa je upokojen. Nekateri se s tem strinjajo, drugi pa ne. No, pa misli so svobodne, samo izgovoriti jih ne smemo vedno in povsod. Kdo še pravi, da nismo študenti reveži?

Napotili smo se torej v župnišče. Da se nas g. župnik ne bi preveč ustrašil, smo poslali našega bodočega škofa, (tako ga je nekoč imenoval v šoli profesor latinščine radi močnega glasu), da bi mu naznanil naš prihod. Č. g. župnik Rantaša se nas je razveselil, nas vljudno in z iskreno prijaznostjo sprejel. Nobeden mu ni povedal, čemu smo ga prišli pozdravit in vendar nas je dobro pogostil. Žejni smo bili, nekateri tudi lačni in zato sta nam dobro prilegla rujna kapljica in bel kruh. — Bog naj vse g. župniku stotero poplača!

Gostili smo se vsak po svoji potrebi. V naši družbi se je nahajal abstinent iz Beltinec, ki je z bliskovito naglico segel po belem kruhu in vodi. Nekateri so jedli in pili vino, drugi pa so samo pili. Med zadnjimi prvi so bili: predsednik, tajnik in oba brata iz Kebele. Tajnik rad pije že od nekdanj, predsednik pa ni hotel ostati slabši od njega. Kebelečana sta pila, da bi se malo okrepila za nadaljno pot, da bi lažje nosila svojo „menažo!“ Poleg vsega tega smo peli in svirali na tamburice. Dobro se nam je godilo in zato se nam ni mudilo naprej, dasi se je solnce že nagibalo k zatonu in nas je čakala še dve dobri uri dolga pot.

Končno smo se vendarle napotili dalje. G. župnik nas je nekaj časa spremljal in nato smo se poslovili od njega. On se je vrnil, mi pa smo nadaljevali pot proti Dolnji Lendavi. (Dalje sledi.)

Radostna novost za vsakšo damo

je ta izvenredno pristala ženska obuteo iz **baršuna, satena i ripsa,**

ar je napravljena z naročitim obzirom na potrebe ženske noge, iz prvovrstnoga materiala ino so podplatje kak i drugi deli izdelani iz čiste kože, brez kakših drugih prileškov i dónok košta **70°** — z poštni-eden par **samo Din 70°** — novi brez kakši drugi stroškov. Sestavljeni po vsej pravilaj moderne ortopedije. omogočijo té cipele

siguren i eleganten hod

Dobi se od čarnoga baršuna ali satena, čarnoga ripsa ali rjavoga baršuna z špangov ali brez špange pošila jih v naprej poslani penez ali po povzetji

Otpremnica „Maja“ obüteli,
Pančevo št. 19.

Dovolno je označiti svojo mero od obüteli ali z plájbasom na paperi nogo doli očrtati. Neodgovarjajoče se izmeni.

Prodajalcom se da procent. 2

NEDELA po risalaj devetnajsta.

Vu onom vremeni, gučao je Jezuš poglavárom popovskim i farizeušom po prilikaj, govoreči: spodobno je včinjeno Králestvo Nebesko k človeki Králi, ki je napravu gostüvanje sini svojemi. I poslao je sluge svoje zvät pozváne na gostüvanje i ne so štel priti. Pálik je poslao druge sluge, govoreči: povejte tem pozvánim, ovo obed moj sam pripravu, teoci moji i tüčne stvári so spokláne i vsa so gotova: hodte na gostüvanje. Oni so pa zamüdili i odišli šo, niki na marof svoj, niki pa na trštvo svoje; ti drugi so pa spolovili njegove sluge i zobšálnostjov ošpotane spomorili so je. Krao pa gda bi to čüo, razsrd se je i poslavlši svojo vojsko, pogübo je lüdomorce one i váraš njihov je požgao. Teda veli slugom svojim: gostüvanje je toti gotovo; ali ki so bili pozváni, ne so ga bili vredni. Idte záto vö na križopotje i šterekoli nájdete, zovte je na gostüvanje. I vö idoči slugi njegovi na poti, vküp so spravili vse, štere so našli, lagoje i dobre i napunilo se je gostüvanje z sedéčimi. Notri je pa prišao krao, ka bi vido sedéče i zagledno je tam človeka neoblečeno-ga z svadbenov opravov. I veli njemi: Prijáteo, kakda si esi notri prišao nemajóči oprave svadbene? On je pa zanemo. Teda je velo krao slugom: zvézte njemi roké i nogé i vrzte gavu zvönešnju kmico; tam bode jokanje i zobno škripanje. Ar so vnoqi pozváni; malo jih je pa odebránih. (Mat. XXII.)

Vsakšemi se da na znanje. V ednoj vesi je velki ogenj bio. Po požari je župan vö dao bobnjaki etak: Vsakšemi se da na znanje, ka odsegamao se stvar po štalaj nej z goréčimi cigárami, pa nej z svečami, nego z lampicami najbrni.

Sühe gobe

küpüje po najboljoj cení. Pošlite vzorce i ponüdbe na

Sever & Komp
Ljubljana.

Nc I 136/32

3

Prostovoljna sodna dražba.

Na prošnjo zastopnika ležeče zapuščine po rajni Mihalič Matildi se vrši **v ponedeljek dne 26. septembra 1932 ob 10 uri**

na licu mesta v Domajincih prostvoljna javna sodna dražba nepremičnin vl. št. 69 d. o. Domajinci, parcela št. 159/b to je njive v izmeri 1207 kv. sežnjev in pripadajoče „veščine“ obstoječe iz stavbišča in njive v skupni izmeri 400 kv. sežnjev ter na stavbišču stoječe lesene s slamo krite hiše, ki obsega sobo, vežo, kuhinjo, klet, gumno in hlev.

Izklicna cena pod katero se ne proda znaša 7000 Din, vadij pa znaša 10% izklicne cene.

Dražbene pogoje se lahko vpregleda pri podpisnem sodišču med uradnimi urami v sobi št. 10.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. I., dne 13. septembra 1932.

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte taki knigo od moje

NOVE UMETNOSTI OZDRAVLENJA,

štera je že vnoge obranila. Ona se lahko nūca pri vsakom načini življenja i pomore, da se beteg hitrej odstrani. Nočno švicanje i kašel prestanejo, telovna težina se povekša i postepeno ovapnenje dokrajšuje beteg.

VNOGI MOŠKI

doktorske znanosti potrjujejo dobroto moje metode i jo tüdi radi priporočajo. Kem prve začnete z mojim načinom ozdravljenja, tem bogše de za Vas.

SPLOJ K ŠENKI I BREZ POŠTNE dobite mojo knigo iz štere lahko čtete vnogo hasnovitoga znanja. Moja zaloga knjig razpošila vsega vküp samo 10.000 falatov brezplačno, pišite taki na ednoj dopisnici na dolnji adres. Zbiralno mesto pošte:

GEORG FULGNER,
BERLIN—NEUKÖLLN,
Ringbahnstrasse 24, Abt. 527.

Pozor redka prilika!

K odaji je na dobrom prometnom kraju **gostilna s posestvom ali brez posestva.** Prevzeme se lahko taki ali kesnej. Oda se tüdi na hranilno knjižico. Kapitala zmožnoj osebi se da v najem na 3 leta več se poizve v **PREKMURSKOJ TISKARNI** v Murškoj Soboti.